UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Martelaarschap tussen natie en religie: politieke liefde, poëzie en zelfopoffering in Koerdisch nationalisme

Kanie, M.

Publication date
2010

Link to publication

Citation for published version (APA):
Kanie, M. (2010). *Martelaarschap tussen natie en religie: politieke liefde, poëzie en zelfopoffering in Koerdisch nationalisme*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam].

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:13 Nov 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord 8

Inleiding: Martelaarschap en de moderne politiek 10

Inleiding 10

God en Natie 13

Het Koerdisch nationalisme en de constitutieve rol van poezie 17

De onderzoeksvragen 22

Genealogische aanpak 23

Het interactionele perspectief 24

Hoofdstukindeling 29

Hoofdstuk één: Martelaarschap, religie en de politiek van de natie 34

Inleiding 34

De islamitische shahada: een complex en betwist begrip 34

Zulm, Mazlum en martelaarschap 39

De economie van het martelaarschap 41

Moderne naties en hun martelaren 43

Nationalisme, de waarheid en het hoogste offer 46

Religie, moderniteit en nationalisme 49

Martelaarschap en subjectvorming 51

Martelaarschap en de nationalisering van religie 54

Conclusie 55

Hoofdstuk twee: Bloedige oorlogen, veranderingen in taalpraktijken en de afwezigheid van het politieke martelaarschap 59

Inleiding 59

De oorlogen zonder martelaren 61

De centralisatie van de macht en het einde van de Koerdische vorstendommen 62
Veranderingen in taalpraktijken: schrijven in het Koerdisch 65
Salim en de representatie van de val van het vorstendom Baban 71
De verklaring van de oorlog 74
Baban doden als martelaren 77
De discursieve stilte over martelaarschap 82
Conclusie 83

Hoofdstuk drie: Martelaarschap, liefde en erotiek. Ghazal poëzie en de profanisering van het martelaarschap 88
Inleiding 88
Ghazal poëzie: van een bedoeïenenpoëzie naar een grenzeloos genre 89
Het landschap van de Koerdische ghazal poëzie in de eerste helft van de negentiende eeuw 93
'Ishq, liefde 95
'Ashiq, de aanbidder 103
Ma'shuq, de geliefde 105
'Ishq en het literaire martelaarschap 108
Shahada en de mannelijke zelfformatie 110
Liefde tussen mannen: Kūrdî, de 'homoseksuele' shahid 113
Conclusie 118

Hoofdstuk vier: De taal als martelaar. Pen, zwaard en bij 123
Inleiding 123
Hacî Qadir: ballingschap en nationalisme 127
De taal als martelaar 137
De seculiere kritiek op de ghazal poëzie 146
De nationalisering van de religie 154
De herformulering van religie: religie, trein en telegraaf 159
Agency: een bij en de geboorte van het nationale subject 166
De herformulering van de genderrelaties 168
Conclusie 170

Hoofdstuk vijf: Kolonialisme, nieuwe politieke verbeelding en martelaarschap 177

Inleiding 177

De politieke ontwikkeling na de Eerste Wereldoorlog: de optimistische verwachtingen 181

Têgeîshtnî Rastî: de koloniale macht spreekt de taal van een dichter 186

Een natie van helden en mazlums, onderdrukten 196

Têgeîshtnî Rastî en het discours van seculier politiek offer 197

Nieuwe kranten, nieuwe ontwikkelingen na de oorlog 200

Pêshkewtin: de natie moet eerst gereinigd worden 202

Bangî Kurdistan: het uitvinden van Kurdayetî 206

Rojî Kurdistan: angst, body politic en martelaarschap 213

Bangî Heq: verzet, religie en martelaarschap 221

Umêdî Istîqlal: nationalisme en zelfkritiek 225

Conclusie 228

Hoofdstuk zes: Revolutionair martelaarschap, pijn en het nationale politieke traum 236

Inleiding 236

Een nieuw collectief zelfbeeld 239

Zes september en het politieke discours van martelaarschap 248

Martelaarschap en de creatie van het nationale trauma en de nationale wil 257

Verdere secularisering van het discours van martelaarschap 260

Het revolutionaire geweld en het communistische martelaarschap 262

Seculier martelaarschap en religie: het martelaarschap van de vier officieren 267

Fahd, de seculiere communistische martelaar 270

Srūd, de jeugd als de toekomstige martelaren 278

Pêshmerge: mannelijkheid en de romantiek van het gewapende verzet 285

Zelfmoordmartelaren: de PKK en Ansar al-Islam 288

Conclusie 295

Algemene Conclusie 302

Genealogische en interactionele aanpak 303

Martelaarschap en de moderne nationale politieke subjectiviteit 307

Martelaarschap, religie en secularisatie 308

Pijn, angst en nationalisme 312

Nationalisme, religie en poezie 314
Gender en martelaarschap 317

Engelse samenvatting 319